

Operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost**

EDITORIAL

Vážení přátelé,

v letošním prvním vydání newsletteru Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (OP VK) se mimo jiné dočtete o akcích, které se uskutečnily koncem loňského roku – tedy o výroční konferenci a zasedání monitorovacího výboru.

Členy monitorovacího výboru jsme seznámili s plánem na využití volných finančních prostředků v prioritních osách 1, 3 a 4. Především se jedná o vyhlášení výzvy na podporu technického a přírodovědného vzdělávání na středních školách v celkové výši více než 1 miliardy korun. Předpokladem realizace těchto aktivit je revokace schváleného usnesení vlády č. 662/2012, které ukládá přesunout 1,6 miliardy korun z OP VK do jiných operačních programů. Hodláme tedy navrhnout přesun pouze 600 milionů – a to do OP Lidské zdroje a zaměstnanost a OP Praha Adaptabilita.

Z prioritní osy 3 dále chceme financovat projekty v oblasti obecných a odborných kompetencí, kde cílovou skupinou budou účastníci dalšího vzdělávání.

Velkým tématem konce uplynulého roku bylo obnovení plateb v OP VK ze strany Evropské komise. Chci vyjádřit svůj dík všem mým kolegům ze sekce OP VK, kteří na obnovení plateb a vyřešení celé složité situace dlouhodobě pracovali. Jsem si vědom toho, že se jednalo o desítky hodin složitých vyjednávání s mnoha aktéry zde v České republice i v Bruselu na úrovni Evropské komise. Je nutno zdůraznit, že obnovení plateb je pro nás úspěchem. V tomto roce nás však čeká ještě více práce, neboť klíčovým tématem bude splnění limitu $n+2/n+3$.

V tomto čísle newsletteru jsme pro Vás připravili řadu článků vycházejících z častých dotazů příjemců. Dočtete se o tématu mylných plateb ve vazbě na závěry NKÚ a opatření, která kvůli tomu zavádíme. V neposlední řadě Vám v textu věnovaném metodickému dopisu č. 4 dáme doporučení pro stanovení rozmezí platů v projektech OP VK.

Všem čtenářům newsletteru OP VK přeju šťastný nový rok 2013, vše dobré a ať Vás provází úspěchy jak v osobním, tak i pracovním životě.

Ing. Michal Zaorálek

náměstek ministra pro Řízení operačních programů EU

evropský
sociální
fond v ČR

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Evropská komise obnovila proplácení dotací Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Ministerstvo školství obdrželo 20. listopadu 2012 dopis, v němž Evropská komise (EK) vyjadřuje spokojenost s přijatými nápravnými opatřeními ze strany MŠMT po auditu v OP VK. Na základě této zprávy došlo k obnovení proplácení plateb z Bruselu.

MŠMT se s Evropskou komisí dohodlo na výši finančních oprav jako závěr auditu v OP VK. Jedná se o korekci ve výši 762 mil. Kč, což je nejnižší částka ze všech českých operačních programů, v nichž proběhla kontrola EK a našla určitá pochybení. Tuto částku může ministerstvo znovu použít na další projekty.

»Jsem nesmírně rád, že se ministerstvu školství podařilo vyřešit komplikovanou situaci po auditu Evropské komise. Dohodnutou částku finančních oprav považuji vzhledem ke složitosti nastalé situace za přijatelnou. Ministerstvo realizovalo velké množství nápravných opatření, která situaci v OP VK objektivně zlepšila,« uvedl ministr školství Petr Fiala.

»Z 8,5 procenta certifikovaných výdajů poskočila certifikace v OP VK na více než 23 procent. Ve finančním vyjádření tak Brusel proplatí České

republika v brzké době zhruba 8 miliard korun. Spolupráce s Evropskou komisí na odstraňování nedostatků nám do budoucna umožňuje vyvarovat se opakování stejných chyb,« okomentoval situaci náměstek ministra pro řízení operačních programů EU Michal Zaorálek.

Uvedená situace se příjemců eurodotací nijak nedotýká, neboť ti dostávají platby ze státních zdrojů.

Evropská komise v dopise MŠMT oznámila, že hodnotí odpověď České republiky pozitivně, co se týče jak opatření ke zlepšení řídicích a kontrolních systémů, tak navržených finančních korekcí.

Na tomto místě bychom rádi **upozornili příjemce na tematicky zaměřené newslettery**, které vznikly mj. v rámci nápravných opatření reagujících na audit Evropské komise – **k výběrovým řízením** (viz Nejčastější chyby zadavatelů VZ) a **vypíňování výkazů práce**. Tyto newslettery Řídicí orgán OP VK uveřejňuje na webových stránkách MŠMT pod následujícím odkazem: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/newsletter>

Seznam nejčastějších chyb zjištěných při kontrole monitorovacích zpráv naleznete zde: <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/upozorneni-ridiciho-organu-op-vk-na-nejcastejsi-chyby-v>

X. zasedání Monitorovacího výboru OP VK

Dne 13. prosince 2012 se v Praze uskutečnilo již X. zasedání Monitorovacího výboru OP VK. Členové výboru byli seznámeni s plánem na využití volných finančních prostředků v prioritních osách 1, 3 a 4. Především se jedná o vyhlášení výzvy na podporu technického a přírodovědného vzdělávání na středních školách v celkové výši více než 1 miliardy korun. Podporované aktivity vycházejí z nerealizovaného IPn Podpora odborného vzdělávání. Předpokladem realizace výzvy je revokace schváleného usnesení vlády č. 662/2012, které ukládá přesunout 1,6 miliardy korun z OP VK do jiných operačních programů. **MŠMT tedy v rámci vnější realokace navrhuje přesun pouze 600 milionů** – a to do OP Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) a OP Praha Adaptabilita (OP PA). Z prioritní osy 3 chce MŠMT financovat projekty v oblasti obecných a odborných kompetencí, kde cílovou skupinou budou účastníci dalšího vzdělávání.

Z jednání o realokaci vyplynul návrh na přesun 600 milionů Kč z OP VK do OP LZZ a OP PA takto:

- ▶ 543,5 mil. Kč do OP LZZ
- ▶ 56,5 mil. Kč do OP PA

Realokace vnitřní bude navrhována následovně:

- **Prioritní osa 1 – celková alokace na výzvu více než 1 mld. Kč**

Výzva na podporu technického a přírodovědného vzdělávání v souladu s kurikulární reformou na středních školách.

- ▶ Prostředky budou přesunuty z prioritní osy 3 (celkem 687 mil. Kč) a dále z prioritní osy 4 (celkem 313 mil. Kč).

- **Prioritní osa 3 – využití zbytkové alokace v oblasti podpory 3.1**
Podporovaná aktivita – Podpořit vzdělávání v oblasti obecných a odborných kompetencí – cílová skupina účastníci dalšího vzdělávání.

Bilancování na Výroční konferenci OP VK 2012

Řídicí orgán OP VK zorganizoval závěrem loňského roku výroční konferenci, na které seznámil na téměř 200 přítomných účastníků s hlavními událostmi a výsledky za uplynulý rok. Současně také nastínil, jakým způsobem se uvažuje o dalším směřování OP VK.

Konference proběhla v Praze dne 14. listopadu 2012 za účasti zástupkyně Evropské komise a nejvyšších představitelů Sekce řízení OP VK.

Vrchní ředitel sekce Štěpán Šmejkal ve své úvodní řeči shrnul hlavní témata období – tedy audit Evropské komise a s tím související dočasné pozastavení plateb, reakce Řídicího orgánu na odhalené systémové nedostatky a přijatá nápravná opatření (např. posílení kontrolního

systému a navýšení jeho kapacit vč. zřízení samostatného odboru kontrol na místě, zastavení přípravy problémových individuálních projektů národních, aktualizace metodických dokumentů pro příjemce atd.), dále téma realokace, neboli přesun prostředků ve prospěch strategických oblastí uvnitř programu i mimo jeho rámec a také problematika finančního plánování, věcného řízení a budoucího směřování OP VK, zejména s přihlédnutím na využití zbývajících prostředků do konce programového období. V projevu vrchního ředitele Šmejkal zazněl důraz na podporu projektů v zásobnících v rámci terciárního vzdě-

lávání a směřem k technickým či přírodovědným oborům v rámci oblasti počátečního vzdělávání.

Závěrem svého proslovu Šmejkal ujistil, že pod jeho vedením bude vyvinuto maximální úsilí ke snížení rizika spojeného s nedočerpaním celkové alokace programu a ke smysluplnému a efektivnímu využití zbývajících disponibilních prostředků ve prospěch dalšího zvyšování kvality českého vzdělávacího systému.

Ředitelka Odboru řízení OP VK Petra Bartáková následně hovořila o konkrétním směřování realokovaných prostředků z OP VK do Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost

a Operačního programu Praha Adaptabilita, tj. k jakému účelu budou tyto prostředky využity. Dopolední část programu uzavřela prezentace věnovaná přípravě budoucího programového období po roce 2014. Výrazný prostor dostali i samotní příjemci eurodotací, kteří během dopoledního programu představili své konkrétní projekty v rámci dvou paralelních tematických workshopů – k počátečnímu a terciárnímu vzdělávání. V obou případech šlo o sedm vybraných projektů.

Mylné platby v návaznosti na zjištění kontroly NKÚ

V předchozím čísle newsletteru jste byli seznámeni s problematikou tzv. mylných plateb tj. s vydefinováním pojmu »mylná platba«, s důvody pro identifikaci těchto plateb jako podezření na nesrovnalost spočívající v podezření na porušení rozpočtové kázně apod.

Nyní si Vás dovoluujeme informovat o úpravě postupů řešení mylných plateb, a to v návaznosti na zjištění kontroly Nejvyššího kontrolního úřadu (NKÚ) č. 11/17, která byla ukončena v 3. čtvrtletí 2012.

Vzhledem ke stále narůstajícímu počtu nesrovnalostí typu podezření na porušení rozpočtové kázně spočívající v mylných platbách si Řídící orgán (ŘO) OP VK vyžádal od Ministerstva financí (MF) přesný výklad termínu »porušení rozpočtové kázně« či »neoprávněného použití poskytnutých prostředků« se kterým pracují zákony č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), a č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, resp. bylo pro současnou rozhodovací praxi vyžádáno stanovisko Ministerstva financí, zda mylná platba naplňuje definici neoprávněného použití poskytnutých prostředků potažmo definici porušení rozpočtové kázně dle zmíněných zákonů. Současně Řídící orgán vyzval MF k provedení legislativní změny. Naším úmyslem bylo touto změnou legislativy zefektivnit systém řešení nesrovnalostí, eliminovat administrativní náročnost a podpořit hospodárný proces šetření nesrovnalostí. Vypořádání této žádosti ze strany Ministerstva financí jsme uváděli do předchozího čísla newsletteru. Stanovisko MF je negativní včetně odmítnutí navržené legislativní změny.

Nicméně pro zefektivnění systému šetření nesrovnalostí Řídící orgán zavedl ve čtvrté a páté verzi Příručky pro příjemce finanční podpory z OP VK následující pravidlo:

»V případě, že dojde k mylnému převodu finančních prostředků z projektového účtu na jiný bankovní účet a chybou dotčené prostředky jsou v plné výši z vlastní iniciativy příjemce nejpozději do 5 pracovních dnů od usku- tečnění mylného převodu vráceny na projektový účet, nebude toto řeše- no jako porušení rozpočtové kázně a nesrovnalost.«

ŘO potažmo Zprostředkující subjekt – tedy kraj – tuto zásadu uváděl i v některých rozhodnutích o poskytnutí dotace / smlouvách, popř. v jejich dodatcích.

Kontrolní tým NKÚ konstatoval, že takto nastavený systém sice zmírňuje do značné míry administrativní zátěž spojenou s řešením nesrovnalostí ve smyslu porušení rozpočtové kázně, ale zároveň tím, že Řídící orgán aplikací uvedeného pravidla neinformuje správce daně o podezření na porušení rozpočtové kázně, a zároveň tyto případy nezařazuje do vnitřního okruhu hlášení nesrovnalostí, však porušuje § 59 zákona č. 280/2009 Sb.,

daňového řádu a nedodržuje pravidla stanovená v Metodice finančních toků a kontroly (MFTK) programů spolufinancovaných ze strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského rybářského fondu na programové období 2007–2013. Své zjištění NKÚ opírá o fakt, že vzhledem k neexistenci stanovené minimální finanční hranice pro vznik povinnosti hlášení je ŘO vždy povinen dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, postoupit údaje o zjištěném porušení rozpočtové kázně k dalšímu šetření příslušnému správci daně. V souladu s MFTK je Řídící orgán zároveň povinen zařadit jakýkoliv případ podezření na porušení rozpočtové kázně do hlášení nesrovnalostí na vnitřní úrovni a dále postupovat podle uvedených pokynů. NKÚ v kontrolním protokolu dodává, že dodržování postupu dle výše uvedených legislativních pravidel však v souvislosti s ohlašovací povinností podezření na porušení rozpočtové kázně zároveň představuje vysokou administrativní zátěž a vede k neefektivnímu výkonu státní správy.

Vzhledem k výše uvedenému zjištění NKÚ se zmíněné ustanovení Řídícího orgánu stává neplatným. V té souvislosti byly dne 12. prosince 2012 všechny Zprostředkující subjekty a útvary MŠMT spravující či administrující projekty financované z OP VK instruovány, **aby počínaje dnem doručení této informace výše zmíněné mylné platby hlásily jakožto podezření na nesrovnalost a předávaly je příslušným správcům daně jakožto podezření na porušení rozpočtové kázně i přesto, je-li součástí uzavřeného právního aktu výše citované ustanovení.** Zavedení této změny v posuzování případů mylných plateb bylo komunikováno směřem k Ministerstvu financí, případně bude posunuto směřem k jiným kontrolním orgánům, jakožto nápravné opatření dotčeného zjištění.

Splnění limitu n+3 pro rok 2012 a odhad čerpání v roce 2013 v OP VK

Čerpání finančních prostředků z evropských fondů se řídí pravidlem n+3/n+2, které je upraveno článkem 93, nařízení Rady (ES) č. 1083/2006. V souladu s tímto pravidlem je nutné každý rok programového období 2007–2013 vyčerpat určitý objem finančních prostředků z celkové alokace, tj. 2 108 mil. EUR. Při nevyčerpání limitu v daném roce jsou finanční prostředky programu o nesplněnou část kráceny. Do konce roku 2012 bylo nutné vyčerpat, resp. reálně proinvestovat v projektech, částku odpovídající hodnotě 399 mil. EUR. Vyčerpáno bylo 424 mil. EUR, minimální limit tak byl splněn a překročen o 6 %.

Nejnáročnější z hlediska plnění pravidla n+3/n+2 je však konec roku 2013, kdy je nutné proinvestovat minimálně 1 008 mil. EUR. Podle aktuálních odhadů by do konce roku 2013 mělo být vyčerpáno pouze 866 mil. EUR. Došlo by tak k nesplnění povinných limitů a ztrátě části alokace. Takto ztracené prostředky by již nebylo možné dále přidělit příjemcům na financování projektů v rámci OP VK. **Proto je naprosto klíčové, aby všechny zainteresované strany, vč. příjemců, vyvinuly maximální snahu o co nejefektivnější a co možná nejrychlejší čerpání.**

Námitky proti postupu poskytovatele podpory v procesu administrace projektu/projektové žádosti

S ohledem na přetrvávající nejasnosti a pochyby některých příjemců v případě podávání námitek v rámci procesu administrace projektu či projektové žádosti a jejich řešení, upozorňujeme na správný postup.

Každé rozhodnutí učiněné poskytovatelem ve věci poskytované podpory z Operačního programu **Vzdělávání pro konkurenceschopnost** má písemnou formu. Jedná se např. o Vyrozměnění o výsledku výběrového procesu žádosti o finanční podporu z OP VK, Vyrozměnění o schválení žádosti o finanční podporu, Rozhodnutí o poskytnutí finanční podpory z OP VK, Informace o výsledku kontroly Monitorovací zprávy, Schválení/neschválení žádosti o podstatnou změnu apod.

Pokud se příjemce po obdržení písemného vyrozumění zaslání poskytovatelem neztotožňuje se zasláním vyjádřením a svůj nesouhlas je schopen doložit relevantními argumenty či doklady, má možnost podat ke konkrétnímu rozhodnutí poskytovatele námitku.

Námitku je možno podat proti postupu poskytovatele dotace, který nastal v procesu administrace žádosti nebo schváleného projektu, a to do 15 dnů od okamžiku, kdy se žadatel/příjemce o tomto postupu prokazatelně dozvěděl písemným vyrozuměním.

Možnost podání námítky je dvouúrovňová. V první úrovni příjemci adresují své námitky poskytovateli podpory, tedy buď Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy (odboru CERA) nebo Zprostředkujícím subjektu (kraji).

V případě, že osoba, která podala námitku, není s jejím řešením subjektem v první instanci uspokojena, obrací se na Řídicí orgán, kterým je Odbor řízení OP VK, s tzv. námitkou II. instance. Tento odbor provede její opětovné prověření/prošetření. Jako podklad je oprávněn vyžádat si od příslušného Zprostředkujícího subjektu (kraje), resp. Odboru CERA Ministerstva školství informaci o postupu a výsledku řešení námítky v I. instanci či případné další materiály týkající se posuzované záležitosti.

O výsledku vyřízení námítky ve II. instanci informuje Odbor řízení OP VK příslušného žadatele/příjemce i příslušný subjekt, který rozhodoval v I. instanci. Toto stanovisko je již konečné, bez možnosti odvolání.

MŠMT pokračuje v přípravách nového operačního programu pro období 2014–2020

Pro následující programové období 2014–2020 bylo Ministerstvo školství pověřeno přípravou Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV).

Mandát ministerstva pro přípravu a řízení OP VVV vyplývá z materiálu Ministerstva pro místní rozvoj »Podklad pro přípravu Dohody o partnerství pro programové období 2014–2020 – Vymezení programů a další postup při přípravě ČR pro efektivní čerpání fondů Společného strategického rámce«, který byl schválen vládou dne 28. 11. 2012.

Již nyní je zřejmé, že oproti současnosti dojde ke snížení počtu operačních programů: z dnešních 17 OP dojde v následujícím programovém období k zesíhlení struktury na celkově 8 operačních programů. OP VVV, který bude v gesci Ministerstva školství, se zaměří na posilování výzkumu, technologického rozvoje a inovací, vytváření nových znalostí a zvyšování kvality vzdělávání.

Role řídicího orgánu je pro MŠMT velkým závazkem jak s ohledem na přípravu operačního programu a jeho vyjednání s Evropskou komisí, tak vzhledem k jeho implementaci po roce 2014. MŠMT si je vědomo svého závazku a věnuje zpracování nového operačního programu velkou pozornost s cílem připravit kvalitní návrh a související podklady pro vyjednávání.

Informace k Metodickému dopisu č. 4

Řídicí orgán OP VK vydal aktualizovanou verzi Metodického dopisu č. 4 (MD). Hodnoty v tomto metodickém dopise jsou pravidelně aktualizovány na základě ekonomického vývoje a je třeba zajistit, aby příjemci podpory využívali vždy aktuální sazby respektující výši mezd/platů v místě realizace projektu, oboru a čase obvyklém.

Jednou z podmínek čerpání finančních prostředků v OP VK je efektivita výdajů. Z tohoto hlediska jsou žádosti o podporu posuzovány při výběru projektů, a to zejména při věcném hodnocení, kdy jedním z kritérií je hospodárnost rozpočtu s ohledem na stanovené cíle projektu. Efektivita a hospodárnost je

také jedním z kritérií pro posouzení způsobilosti výdajů při proplácení žádosti o platbu během realizace projektu. Metodický dopis stanovuje mzdy v místě a čase obvyklé a bez ohledu na fakt, zda byl metodický dopis platný/účinný, je povinnost dodržovat výše mezd obvyklých zakotvena v Příručce pro příjemce finanční podpory v OP VK od počátku realizace programu.

V souvislosti se zjištěním auditu Evropské komise věnuje jak Řídicí orgán OP VK, tak auditní subjekty při výkonu své kontrolní činnosti zvýšenou pozornost kontrole dodržování pravidla stanovení mezd v místě a čase obvyklém v průběhu celé realizace projektu tak, jak stanovuje Příručka pro příjemce finanční podpory z OP VK a MD č. 4. Tento dopis je svým charakterem

doporučující, **výjimečné překročení jednotkových mezd** v MD č. 4 však musí být **vždy řádně zdůvodněno a doloženo** v návaznosti na plnění cílů projektu. Řádné zdůvodnění překročení jednotkových mezd v MD č. 4 je vyžadováno jak Řídicím orgánem OP VK, tak auditními orgány. Při řádném zdůvodnění a doložení překročení jednotkových mezd ve **výjimečných případech** v návaznosti na **plnění cílů projektu**, jsou tyto výdaje považovány za způsobilé.

Řídicí orgán OP VK apeluje, aby příjemci věnovali zvýšenou pozornost kontrole dodržování pravidla stanovení mezd v místě a čase obvyklém.

Kontakty

Korespondenční adresa:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor Řízení OP VK/Odbor CERA
Karmelitská 7, 118 12 Praha 1

Kontaktní adresa:

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor Řízení OP VK/Odbor CERA
Budova CORSO IIA
Křížkova 34/148, 186 00 Praha 8,